

MŪSU LIETUVA

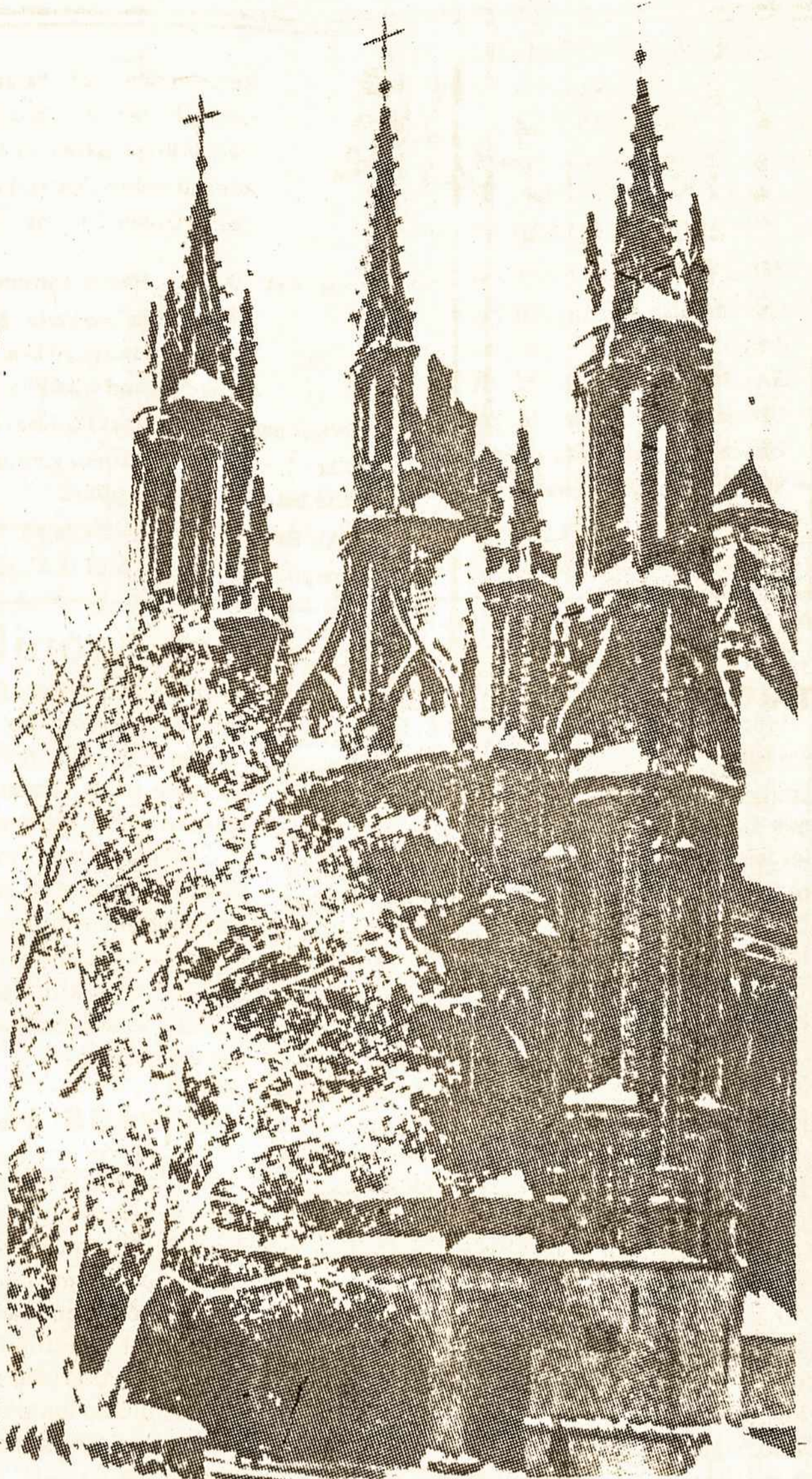
NR. 49 (1634) SEMANÁRIO - 1979 M. GRUODŽIO - DEZEMBRO 13 D. 8,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Veidu į Vilnių

Lietuvių tauta ir po 400 metų sužiuo į Vilnių, tik ši syki ne į kaip politinį centrą, bet kaip į kultūrinį bei mokslinį židinį. Vilniaus universiteto sukaktis yra ta gija, kuri nuveda mus šimtmečių labirintais į Gedimino miestą, šviesų Lietuvai evangeline ir moksline šviesa. Pastaroji turėjo prasiskverbti pro įvairių miglų bei audrų sukurius. Buvo laikotarpis, kai toji šviesa geso, blėso ir atrodė, kad ji visai užges. Ji betgi atsilaikė, nors kurį laiką buvo priversta tarnauti svetimiesiems. Nėra laisva ji ir šiandieną — negali atsisakyti smilkalų svetimiesiems dievams, tačiau savo širdyje tebesaugo lietuviškumą. Net ir lenkų okupacijos laikais lietuviškumo pėdsakai universitete, kaip ir visame Vilniaus krašte, negalėjo būti sunaikinti. Audringi praeities šimtmečiai įrodė, kad Vilnius nuo Lietuvos yra neatskiriamas. Gali jame viešpatuoti kurį laiką okupacinės pajėgos — lenkų, rusų, vokiečių, bet negali jo atplėšti nuo Lietuvos tautine, kultūrine, istorine prasme. Visose situacijose Vilnius šaukėsi Lietuvos kaip integrali jos dalis, kuriai nuo amžių skirta būti švyturiu visam kraštui. Dėlto nenuostabu, kad 400-toji Vilniaus universiteto sukaktis susilaukė visuotinio lietuvių tautos dėmesio tiek Lietuvoje, tiek iševijoje. Ja susidomėjo ne tik akademiniai sluogsniai, bet ir plačioji visuomenė.

PATS Vilniaus universitetas didžiąją sukaktį paminės savo sienose ir savame mieste, kiek iš viso okupacinės sąlygos leidžia. Ten pastangų, atrodo, netrūksta, bet varžo sovietiniai stabdžiai, bando viską suvesti į partinius rėmus ir visą šventę palenkti komunistinei Maskvos politikai, kuriai nepatogu darosi, priminus, kad Vilniaus universitetas yra seniausias dabar valdomose Maskvos žemėse. Jei šiandieną Lietuva būtų laisva, Vilniaus universiteto sukaktis būtų paminėta visu platumu. Ta proga objektyviai suspindėtų visas istorinis kelias be jokių varžtų. Deja, kol kas tai neįmanoma. Tenka pasitenkinti tuo, kas galima, ir gyventi viltimi, vedančia į laisve dvelkiančią ateitį. Vilnius, pergyvenęs daug vergijų, niekad tos vilties nebuvo praradęs. Jo viltis yra matuojama šimtmečiais, bet **pagaliau ateina diena, kai viltis tampa tikrove.** Juk taip buvo ir su — Vasario šešioliktąja! Ji buvo tikroji Vilniaus diena. Ir šiandieną yra nemažiau pagrindo tikėti, kad toji diena vėl ateis. Juk tauta, kurios žymi dalis pereina per augštąsias mokyklas, negali amžiais gyventi vergijoje. Šviesa sprogdina vergiją ir šaukia laisvę. Tiktai primityvios, beraštės tautos šimtmečiais pakelia nelaisvę. Augstosios mokyklos Lietuvoje yra šviesos bazės, kurios tiesia kelius į laisvą ateitį ir gamina kultūrinius ginklus.

ISEIVIJA taip pat nepasiliko abejinga Vilniaus universiteto sukaktis. Ją paminėti užsimojo ir akademinės, ir visuomeninės organizacijos. Iš akademinų vienetų pirmiausia pasirodė Lituanistikos Institutas, kuris š.m. pavasarį rengtąjį suvažiavimą skyrė Vilniaus universiteto sukaktis paminėti. Dar plačiau užsimojo Lietuvių Katali-

ŠVENTOS ONOS BAŽNYČIA VILNIUJE. Tai gražiausia Gotyko stiliaus, Bažnyčia visoje Lietuvoje. Istorijose rašoma, kad Prancūzijos buvusiam imperatoriui Napoleonui atžygiavus į Vilnių, laike karo su caristine Rusija, ši bažnyčia jam taip patikusi, jog jis sakęs, kad jei galėtų, tai ant delno nusineštų ją į Paryžių.

kų Mokslo Akademija. Ji trimetinį suvažiavimą Čikagoje s. m. rugpjūčio 31 — rugsėjo 3 dienomis paskyrė Vilniaus universiteto sukaktis ir net keliose sekcijose nušvies šio mokslo bei kultūros židinio nueitąjį kelią. Po suvažiavimo pasirodys įprastinis darbų tomas, kuriame bus išspausdintos paskaitos, skaitytos tokių žymių tyrinėtojų kaip kun. prof. P. Rabikauskas, kun. St. Yla ir kiti. Tai bus paskata ir plačiai visuomenei rengti Vilniaus universiteto sukakties iškilmes. Kaikuriuose lietuvių gyvenvietėse jos jau buvo surengtos, tačiau kitos dar lūkuriuoja. Metai jau persivėrė į antrąją pusę, laiko liko nebedaug. Dėlto bent didžiosios lietuvių gyvenvietės turėtų sukurti ir surengti kiek galint platesnio masto iškilmes. Tai būtų kartu gera proga atgaivinti kultūrinį iševijos gyvenimą, kuris pastaruoju metu rodo tendenciją silpnėti, smulkėti ir tapti vien pramogomis. Iševijoje mokslinių bei kultūrinių pajėgų netrūksta, reikia tik sumanios organizacinės rankos.

Tėviškės Žiburiai

SEM ANARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil - Caixa Postal, 44 21 - CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$ 300,00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunėios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po 30,00
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.
Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

sijos 1978 m. liepos 20 d. buvau nubaustas 50 rub. bauda.

Noriu atkreipti Jūsų, Prokurore, dėmesį į elgesį mane neteisėtai apkaltinusių asmenų, kurie tikrai pažeidžia tarybinius įstatymus.

Pamaldų metu jie įsibrovė į bažnyčią ir sutrukdė pamaldas. Tai buvo Pasvalio milicininkas V. NORKUS, vykdomojo komiteto pirminko pavaduotojas V. DEMENIS, Saločių apylinkės pirminkė D. POŠKEVIČIENĖ ir Pasvalio raj. religinių kultūrų priežiūros narė V. MOTIKIENĖ. Jie pamaldų metu vaikščiojo po bažnyčią, fotografavo kunigus, vaikus, tuo erzindami tikinčiuosius. Iš bažnyčios išsinešdino tik dėl kilusio triukšmo. Jų elgesys labai priminė hitlerininkų elgesį bažnyčiose.

Jūs, Gerb. Prokurore, prašau panaikinti Pasvalio raj. Administracinių baudų komisijos 1978.VII.20 sprendimą, sudrausminti asmenis, kurie 1978.VII.12 piktnaudžiavo savo tarnybine padėtimi ir diskriminavo tikinčiuosius ir apsaugoti tikinčiųjų konstitucines teises. Kun. Antanas BALAIŠIS".

TELŠIAI. 1979 m. birželio 3 d. Telšių katedros vikaras kun. Jonas KAUNECKAS išsakyklos paskelbė, kad RRT įgaliotinis ANILIONIS reikalauja jį iškelti iš Katedros. Tai įrodymas, kaip sovietinė valdžia "nesikiša" į Bažnyčios vidaus reikalus. Birželio 12 d. Telšių tikintieji nuvežė RRT įgaliotiniui ANILIONIUI pareiškimą su 1580 parašų; pareiškime reikalaujama neversti, kad iš Telšių būtų iškeltas kun. KAUNECKAS. RRT įgaliotinis raštu atsakė, kad jis teiravėsi Telšių kurijoje ir sušinojęs, kad kun. KAUNECKĄ nutarta paaukštinti pareigoje, paskiriant jį į kokią nors vietovę klebonu. Birželio 26 d. didelė grupė tikinčiųjų šiuo reikalu kreipėsi pas Telšių vyskupijos valdytoją ir sužinojo, kad jokio teiravimosi iš įgaliotinio įstaigos nebuvo ir kol kas kun. KAUNECKO neplanuoja kur nors skirti klebonu. Reiškia, kunigo "paaukštinimas" tėra tik įgaliotinio fantazija ir pastangos. Tada Telšių tikintieji ANILIONIO adresu nusiuntė tokio turinio pareiškimą:

"Su dėmesiu perskaitėme Jūsų atsakymą ir ta proga norime pareikšti.

Jūsų atsakymas nenuoširdus ir neteisingas. Jūs tik pasijuokėte iš Telšių parapijos tikinčiųjų. Ir štai kodėl: Jūs prievartaujate Vyskupijos Valdytoją, kad jis iškeltų mūsų vikarą kun. Joną KAUNECKĄ, o rašote apie jo paaukštinimą. Lietuvoje šiuo metu labai trūksta vikarų ir negirdėtas atvejis, kad po kelių metų jaunas kunigas būtų skiriamas klebonu.

Tad mes liekame prie pirmų reikalavimo: nesikiškite į kunigų skirstymo reikalus ir palikite ramybėje mūsų vikarą kun. Joną KAUNECKĄ.

Telšiai, 1979.VII.7

Telšių tikintieji (37 parašai)"

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 39

TAI DAUGIAU NEGU ŽMOGŽUDYSTĖ

1979 m. birželio 23 d. joninių išvakarėse jaunimo būrelis susirinko prie bedievių rankomis išniekintos Paveisininkų bažnytelės. Saulė leidžiantis su kryžiumi ant pečių, giedodamas ir garsiai kalbėdamas rožančių, jaunimo būrelis patraukė link tos vietos, kur kažkada buvo planuojama statyti bažnyčia. Su viltimi tylų vakarą skambėjo malda tarsi šauksmas priekelti tautą.

Po keliolikos minučių iškilo gražus didelis kryžius, ant kurio užrašyta: "Viešpatie, atnaujink mūsų Tautos veidą".

Greitai sujudo Lazdijų saugumas ir milicija jieškoti kryžiaus statytojų. Šitokio uolumo gaudant chuliganus milicija niekada neparodo.

Liepos 2 d. iš namų į Kapmiesčio milicijos skyrių įgaliotinis VI. KAVALIUKAS atvežė 10 kl. mokinį Antaną RAMANAUSKĄ. Mokinys buvo tardomas, gąsdinamas, kad su juo susidorosia, jei jis tylėsia. Milicijos įgaliotinis klausinėjo, kas organizavo, kas darė, kas šventino, statė, iš kur buvo susirinkę tiek daug jaunimo. Berniukas gynėsi nieko nežinantis.

— Nebaisi vidurinės mokyklos ir būsi išvežtas į vaikų koloniją, — gąsdino inspektorius KAVALIUKAS. Išleisdamas namo, įgaliotinis įsakė net tėvams nepasakoti apie įvykusį tardymą.

Liepos 5 d. 14 val. į ŽIBŪDŲ namus (Menciškės kaime) saugumo mašina atvyko girtas saugumietis J. ZINKEVIČIUS ir tas pats milicininkas KAVALIUKAS. Pirmiausia užsipoilė motiną, kad ji blogai auklėjanti vaikus, nes jie eina į bažnyčią, o štai 23 d. pastatė kryžių. ZINKEVIČIUS reikalavo pakviesti sūnų Romą ir dukrą. Kai motina paklausė, ar jau toks didelis nusikaltimas pastatyti kryžių, kad net milicija ieškanti nusikaltėlių, ZINKEVIČIUS atrėžė:

— Tai daugiau nei žmogžudystė. Romas buvo uždarytas į kambarį ir prasidėjo grąsinimai:

— Tu užrašei ant kryžiaus — šaukė įtūžęs saugumietis ir užsimojęs portfeliu grąsino:

— Kai duosiu į snukį, tai aš tau atnaujinsiu veidą.

Tardytojais gąsdino kaip išmanydami: pašalinsią iš mokyklos, neleisią niekur įstoti mokytis, pasiųsį į pataisos namus, pasodinsią į kalėjimą, primušią. Kai nieko nepešė gąsdinimais, berniuką įgrūdo į mašiną ir išsivežė į Kapčiamiestį. Veždami per mišką, baugino primušus

palikti miške, tačiau Romas meldėsi ir visai nekreipė į juos dėmesio.

Kapčiamiesčio milicijos skyriuje tardymas užtruko porą valandų. Išleisdami prigrąsino apie tardymą niekam nepasakoti.

Sekančią dieną Romas ŽIBŪDA dar buvo iškvietas į Lazdijų saugumą. Ten jį niekino, kad patarnauja Mišiose, klausinėjo, kur galvoja stoti baigęs vidurinę mokyklą, reikalavo pasakyti pavardes kitų berniukų, kurie patarnauja Mišiose. Išleisdami pasakė, kad teksią susitikti dar vieną kartą.

ZINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

PRIENAI. 1979 m. birželio 7 d. tikintieji ant Nuotakų kalno pastatė 5 metrų aukščio baltą kryžių su užrašu: "Viešpatie, saugok mūsų tautos jaunimą nuo bedievybės".

Sekančią dieną Janonio kolūkio partinės organizacijos sekretorius ŠLEPETYS su darbininku ŠYVOKU kryžių nuvertė, supiaustė ir, nuvežė į kolūkio lentpiūvę, numetė. Tai jau antras kryžius, išniekintas ant Nuotakų kalno.

SALOČIAI. Kun. Antanas BALAIŠIS, Saločių parapijos klebonas, 1978 m. gruodžio 8 d. kreipėsi į LTSR Prokurorą. Pateikiame trumpintą pareiškimo tekstą:

"1978 m. liepos mėn. 13 d. mane iškvietė į Pasvalio raj. vykdomąjį komitetą pas pirminko pavaduotoją DEMENI. Ten buvau verčiama pasirašyti tendencingą protokolą ir be pagrindo kaltinamas, kad 1978 m. liepos 12 d. Saločių bažnyčioje organizavau/ cituoju. „vaikų spec. susirinkimą tikslu mokyti religijos“.

Mane mokė, kad pamokslu metu žmonės gali tik klausyti, o ne atsakinėti, kad pamokslas turi būti sakomas tik Mišių metu ir kad per pamokslą būtina turi degti žvakės.

Pavaduotojas teigė, kad iki 18 m. vaikams nevalia lankyti bažnyčios.

Pasvalio raj. Administracinės baudų komi-

PALIVANAS

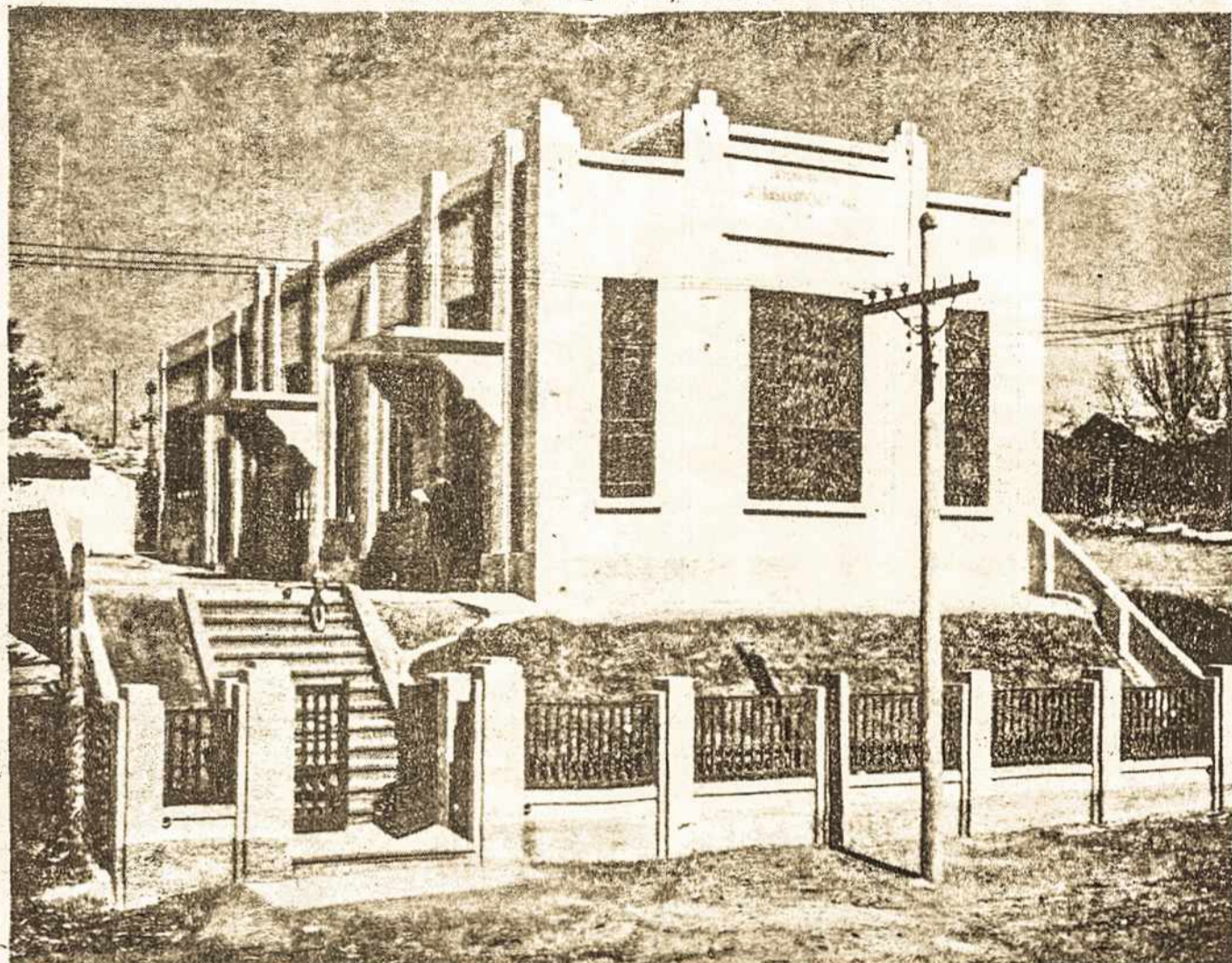
ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.

SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

VIENOS MOKYKLŲ ISTORIJA

Kai prieš 50 metų keliasdešimt tūkstančių lietuvių atvyko į Braziliją, apie 1.000 lietuvių šeimų apsigyveno Vila Anastazijoje, S. Paulo miesto priemiestyje ir jo apylinkėse. Šeimos, turėjusios mažus vaikus, o tokių buvo ten gan daug, turėjo problemų su mokykla, nes tokios nebuvo arti.

Konsulo P. Mačiulio rūpeščiu buvo steigiamos liet. mokyklos S. Paulo mieste. Tokia mokykla buvo įsteigta ir V. Anastazijoje, nors išsinomuotas mokyklai pastatas ir nebuvo visai tinkamas. Mok. L. Gaigalo vardu buvo užpirktas didokas žemės sklypas, kurį pamažu išmokėjo ir ant kurio pastatė savo mokyklos pastatą patys V. Anastazijos lietuviai, vadovaujami mokyklos vaikų tėvų komiteto. Patys anastaziečiai, atliekamomis nuo darbo valandomis, lygino tą žemės sklypą, kasė pamatus, dėjo plytą prie plytos, rinko centą prie cento, kasė šulinį ir atliko kitus mokyklos statymo darbus.

Mokykla buvo pavadinta Dro. Jono Basanavičiaus vardu. Anais laikais lietuviai gyveno labai vargingai, bet jie nesigailėjo nei laiko, nei darbo, nei pinigų, norėdami, kad jų vaikai turėtų šviesesnę ateitį, mokėtų savo protėvių kalbą — būtu lietuviai. Toje mokykloje mokytojavo: L. Gaigalas, o vėliau "Draugijos Užs. Lietuviams Remti" atsiųsti mokytojai: Edv. Pažėra su žmona, Fel. Girdauskas ir S. Bakšys.

KARO METU Brazilijos valdžia uždarė visas svetimšalių mokyklas, jų tarpe ir visas penkias S. Paulo liet. mokyklas. Pastatai liko lietuvių nuosavybe, juridiniai

priklausą "Brazilijos Lietuvių Sąjungai". Tą organizaciją buvo įkūręs kons. P. Mačiulis, kurios vienas iš pagrindinių tikslų globoti lietuvišką turtą S. Paulyje. Uždarius mokyklas, pagal vietinius įstatymus, reikėjo išmokėti mokytojams tam tikrą kompensaciją. Toms kompensacijoms reikėjo pinigų. Buvo nutarta parduoti V. Anastazijos liet. mokyklą. Apie tai sužinojęs aš, pasikvietęs Igną Ribikauską — abu dalyvavome kovose už Lietuvos nepriklausomybę — nuvykę į posėdį ir pareiškėme, kad anastaziečiai jokių būdu nesutiks, kad jų darbu ir pinigais pastatyta mokykla būtų parduota. Aš, siūliau konsului kreiptis į visą Brazilijos lietuvių visuomenę — prašant sudėti kompensacijoms reikalingą pinigų sumą. Bet tai jau buvę per vėlu, kaip pareiškė kons. Polišaitis, Dro. J. Basanavičiaus mokykla buvo neparduota. Buvo parduota Bom Retiro liet. mokykla ir žemės sklypas.

1945 m. susiorganizavo Dro. J. Basanavičiaus liet. mokyklos globos būrelis. Jo pirmininku buvau išrinktas aš. Nors keitėsi to komiteto sąstatas, bet pirmininku buvau visą laiką. Turėjau didelį pasitikėjimą anastaziečių tarpe. Be to, buvau "Braz. Liet. Sąjungos" narys. Dažnai savo pinigais sumokėdavau įvairius mokesčius už tą pastatą, norėdamas išsaugoti jį lietuviškai veiklai.

Mano vadovaujamas mokyklos globos komitetas atliko įvairius pagerinimus: įvestas vanduo, pastatytos modernios prausyklos, sumokėta gatvės asfaltas, pristatyti kiti naudingi pastatai, įsigyta baldai — kėdės, stalai bei kitas reikalingas

inventorius.

Mokyklos pastate buvo rengiamos įvairios tautinės ir tradicinės religinės šventės, minėjimai, vaidinimai ir t.t. Paskutiniaisiais metais buvo laikomos kartą mėnesį apylinkės lietuviams liet. kalba pamaldos. Ypač gyvas tos apylinkės liet. veikimas buvo mok. St. Kubiliūno laikais, kuris 1947 m. atvyko su šeima iš Vokietijos (mirė 1973 m.) ir gyveno mokyklos pastate. Jam įsikurti padėjo ir jo veiklą, rėmė mokyklos globos komitetas. Būrelis turėjo virš 200 narių. Visi stengėsi išlaikyti tą mažą lietuvišką žydinį — kas nebuvo lengva.

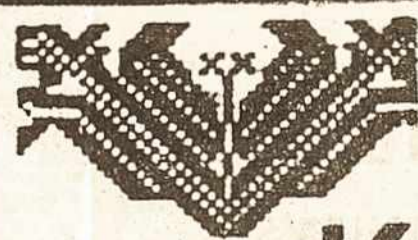
Tas globos komitetas kasmet paduodavo tikslią apyskaitą "Braz. Liet. Sąjungos" valdybai, su kuria komitetas dariniai sutarė. Per tą ilgą laiką "Braz. Liet. Sąjungai" vadovavo: Bagdonas, Tamošauskas, Dantas Čiuviniskas, Jodelis ir Aleks. Bumblis. Buvo sumokami visi mokesčiai ir likusieji pinigai laikomi banke to būrelio vardu. Jais dažnai dosniai buvo remiama S. Paulo lietuvių įvairiopa veikla. "Braz. Liet. Sąjunga" nesikišo tiesioginiai į to būrelio veiklą. Pats komitetas tvarkėsi, kaip išmanydamas.

Aš, kaip to būrelio komiteto pirmininkas, buvau specialiai pagerbtas už nuopelnus lietuviškam darbui S. Paulo lietuvių kolonijoje, ypač globojant Dro. J. Basanavičiaus mokyklos pastatą ir įvairius kitus atliktus darbus pačiai "Br. Liet. Sąjungai". Aleks. Bumblio pirmininkavimo metu, buvau paskelbtas tos Sąjungos garbės nariu.

1976 m. "Braz. Liet. Sąjungos" vald. pirmininku buvo išrinktas Jonas Antanaitis, po karo atvykęs į Braziliją. J. Antanaitis pasižymėjo savo kovingumu, „narsiai kovojęs“ su įvairiomis S. Paulo lietuvių įstaigomis. Šį kartą savo dėmesį atkreipė į Dro. J. Basanavičiaus mokyklos globos būrelį.

Jonas Antanaitis pareikalavo iš būrelio komiteto atiduoti visus pinigus (31.000 cr.) apie tūkstantį dolerių) Aš tų pinigų nenorėjau atiduoti. Tuos pinigus, sudarytus būrelio aukomis ir darbu, visada mes patys tvarkėm savo nuožiūra. Jie buvo reikalingi pačios mokyklos pastato išlaikymui. Be to, tie pinigai Sąjungai nereikalingi, nes ji turi užtektinai pajamų iš dažnai išnomuojamos Mocos mokyklos pastato salių ir iš jau daug metų brazilams išnomuotos V. Belos, Vytauto Didžiojo vardo, mokyklos rūmų.

(bus daugiau)

**PIRKITE LIETUVIŠKUS
KALĖDINIUS SVEIKINIMUS**

Kentėjo, bet kitus gelbėjo

Kunigas salezietis, išgelbėjęs per 200 žydų nuo mirties

P. TOTORAITIENĖ

Su dideliu susidomėjimu sekiau "Tėviškės Žiburiuose" pasirodžiusius rašinius apie žydų naikinimą Lietuvoje nacių laikais. Šiomis dienomis j mano rankas pateko kun. Broniaus Paukščio laiškas, rašyti kun. A. Sabaliauskui. Su dideliu susidomėjimu perskaičiau viską, pamačiau ir supratau kokia didelė ir kilni asmenybė buvo tas mūsų kunigas Paukštys. Gerai pažinojau jo du brolius – Antaną ir Juozą, kurių pirmasis kurį laiką gyveno pas mus, kai atvažiavo į Kolumbiją. Antrąjį susitikdavau Kauno universitete ir bendroje ateitininkų veikloje. Šių dviejų motyvų vedina ir ryžausi padaryti ištraukas iš kun. A. Sabaliausko gautų laiškų.

Štai ką jis pats apie žydų gelbėjimą savo laiške, rašytame 1963.X.17 kun. A. Sabaliauskui, sako:

"Ir aš kitados dariau gera savo artimui. Dariau, ką galėjau, net savo šeimos sąskaita. Kartais būdavo tuščias kišenių ir neturėdavau kapeikos nupirkti savo šeimai (saleziečiams) reikalingiausių maisto produktų, o artimą gelbėdavau (žydus) turėjau tris kartus bėgti iš namų nuo nacių – gestapininkų siautėjimų. Išleidau 6 ar 7 tūkstančius markių, o kiek rūpesčių, kiek nemiegotų naktų, kiek vargingų ir pavojingų kelionių ir kiek baimės. Juk aš tada guldžiau savo galvą už artimą. Ir turbūt buvau vienintelis asmuo visame Pabaltijy, išgelbėjęs apie 200 žmonių gyvybių. Teisybė, aš galėjau būt turtingas, nes man žadėjo ir siūlė aukso kalnus... Siūlė, tačiau aš pagalvojau: jei aš imsiu pinigus, tai koks tas mano artimo meilės darbas bus, ko jis bus vertas? Juk tada būtų komercija – prekyba gyvais žmonėmis. Neduok Dieve. Ir aš j tokį žemumą nepuoliau. Ar tu manai, kad už šiuos darbus mano krūtinę puošia ordinais, medaliai, pagyrimo lakštai? Anaipol. Teisybė, aš nesigyriau, nebūbnijau j dešinę ir j kairę. Visdėlto Stalinas sužinojo ir davė man premiją... dešimčiai metų išvežė į Sibirą sunkiems akmenų skaldymo ir kelių tiesimo darbams. Tačiau, kada man buvo sunku, kada aš sunkiai sirgau ir išgulėjau sanatorijoje (ištrėmime Sibire), dešimtį metų mane ramino ir guodė viena mintis: artimo meilės darbas ir Evangelijos žodžiai "Ką padarėte vienam iš tų mažutėlių, man padarėte". Dievas bus man atpildu. Tie gerieji meilės darbai pridengs – taip tikiuosi – daug mano neteisybių, nes Viešpatie, jei Tu žiūrėsi mano neteisybių, kas išlaikys?"

Praėjus kiek laiko, kitame laiške, jis

kun. Br. Paukštys 5 mėnesiai prieš mirtį vėl prisimena žydų gelbėjimą ir lyg papildė savo ankstyvesnį laišką sekančiomis žiniomis:

"Paulius VI lekia į Palestiną. Be abejo, žydų interesas popiežių gražiai priimti. Popiežiaus gi intencija suprantama: Pagerbti tą žemę, po kurią Kristus vaikščiojo ir gerą sėklą sėjo. Šio tikslo besiekdamas palies ir kitus tikslus. Sužavės, patrauks, vers susimąstyti, kad jau pora tūkstančių metų, kai laukia Mesijo ir vis nesulaukia, vis veltui. Man kažkaip ir malonu prisiminti tuos laikus, kada aš dėl tų Izraelio vaikų padėjau tiek triūso, tiek vargo, rūpesčių, nemigo naktų, didelių išlaidų, net savo gyvybę rizikuodamas ir išgelbėdamas apie 200 žmonių gyvybių. Rasi, ir šis pasiaukojimas atneš savo vaisių. Praeitais kartais, kai rašiau, pasipasakojau Tau savo žygdarbius, bet tai padariau prabėgomis. Tai buvo blankus ir nepilnas vaizdelis. Noriu dar kar-

tą pridėti, kad turėtum pilnesnį vaizdą ir lyg kad būtų atbaigtas dalykėlis. Ir manau, kad aš gėdos nepadariau savo broliams (saleziečiams), ir jiems tai praveru žinoti. Prisimeni, kai mudu važiom vieną dieną iš Muniškių į Kauną. Hitlerninkai, jausdami savo galą, mėgino sunaikinti savo baisių darbų pėdsakus – sudeginti devintojo forto aukų liekanas. Teko pajusti tada baimingą dūmų kvapą ir pamąstyti apie baisingą hitlerninkų žudynes. Tai buvo koktus pergyvenimas.

Jau Tavęs čia nebuvo. Man teko dar skaudesnių pergyvenimų patirti. Frontas artėjo. Kauno getą likvidavo, bet geto gyventojai, nenorėdami važiuoti į nežinią, sulindo į pogrindžius, į rūsius. Ir štai, kyla dūmai, liepsnos laižo debesis, getas dega. Šunys, užuodę pasislėpusį žmogų, suloja, kyla triukšmas ir šūviai užbaigia viską. Manoji širdis neberimsta. Baisu. Bet tiek kartų žiūrėjęs mirčiai į akis, išdrįstu išeiti į Jonavos gatvę ir iš arti pasižiūrėti į budelių siautėjimus. Štai, du jauni leitenantai nuo Neries kranto upės eina į tą pačią vietą – gatvę ir pastebėję mane juokėsi ir kvatojosi, rodydami man į getą... O aš, drąsos pamėgęs, pasakiau: Vistiek nuostabu, kad XX amžiuje žmogus mēdžiojamas. Nutilo leitenantai ir, suglaudę ausis, nudrožė Kauno link. Pagaliau atsiduso Kaunas, sulaukęs atoslūgio. Sugrįžo iš geto dar likusieji gyventojai. Daugelis jų atkeliavo pas mane išbadėję, apdege. Atidaviau jiems visas savo maisto atsargas. Buvo ir tokių, kurie paprašė palto, batų... Buvau kiek nustebintas, bet nusivilkau paltą ir nusiau batus jiems atidaviau. Tuo ir užsibaigė mano gelbėjimo darbas. Daugelis jų Palestinoje. Ten ir draugas rabinas Ošri, bene vyriausias Jeruzalės rabinas dabar, matys Kristaus vietininką ir, galimas daiktas, pasisveikins su juo. Dabar vienintelis troškimas pasaulio taika. Šiomet Spalio revoliucijos šūkiuose buvo ir toks šūkis: Laisvė, brolybė, lygybė ir laimė. Dieve duok, kad visa tai įvyktų". Tėviškės Žiburiai

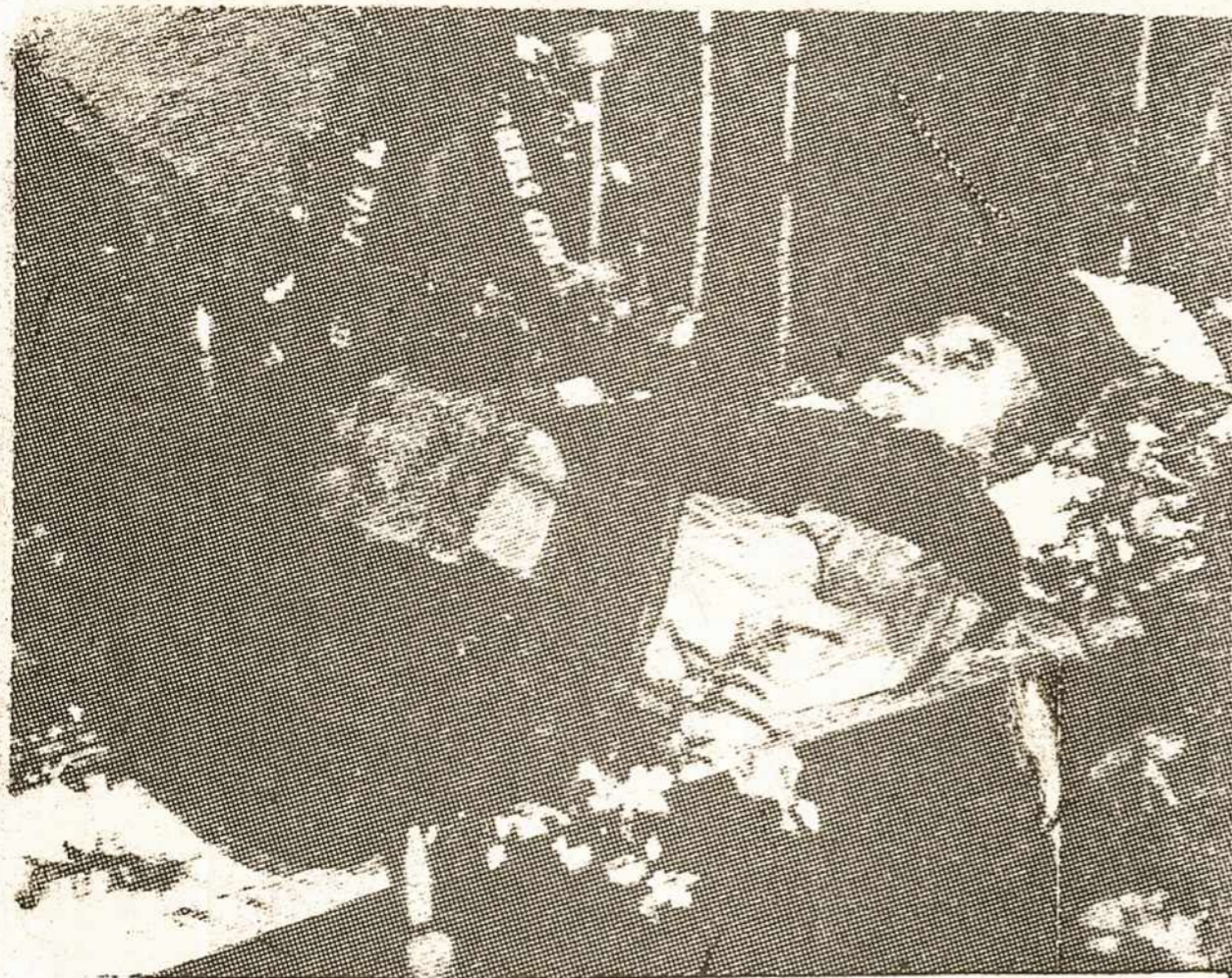
Geriausia šventinė dovana: UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS – DRAUGAMS – PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų – visus metus

Pr. Gavėnas

LIETUVOJ NAUJAS KAPAS

Kun. Br. Paukštys pašarvotas karmelity bažnyčioje Kaune

Grįžo šis iš Italijos į Simną rašytas laiškas su tarptautiniu užspaudu: „Retour – decédé“: Atgal, nes adresatas miręs. Po kiek laiko atėjęs laiškas iš pažįstamų patvirtino liūdną žinią: kun. Bronius Paukštys 1966 m. gruodžio 17 dieną mirė Kauno ligoninėj, ištiktas širdies priepuolio.

Tai naujas kapas pavergtoj tėvynėj. Ir nauja spraga Lietuvos dvasiškių tarpe.

Gimęs 1897 m. vasario 15 dieną Kurynės kaime (Šakių apskr.), sunkiais Lietuvos kūrimosi laikais 10 metų (1915-25) mokytojavo Lukšių mokykloj. Bet iš pat vaikystės jautė pašaukimą į dvasiškius.

Prašyme dėl presbiterato (1935. V. 21) pats aprašo, kaip gandydamas bandą vis svajojęs tapti kunigu; vėliau, jau būdamas mokytoju, išgirdęs vieną savo mokinę, žydaite, sakant savo draugėms: „Jis turėtų būti kunigu!“

1925 metų rudenį, kartu su broliu Juozu ir kitais aštuoniais jaunuoliais, atvyko į Italiją ir stojo į saleziečių įstaigą Estėj, netoli Paduvos. Iš šio dešimt jaunuolių septyni tapo saleziečiais (keturi kunigai ir trys kvadratoriai – broliukai).

1927-28 m. su kitais trim lietuviais atliko ten pat noviciatą – ir tapo saleziečiu. Filosofijos kursus lankė tarptautiniam institute Valsaličėj (Torine), kur tuo metu buvo palaidotas Don Bosco. Kai 1929 m. Don Bosco buvo paskelbtas palaimintuoju ir jo kūnas iškilmingai perneštas į M. K. Pagalbos baziliką, iškilmėse dalyvavo ir kl. Bronius su nemažu būriu lietuvių saleziečių ir jaunimo.

Tais pačiais 1929 metais „Šaltinis“ Marijampolėj išleido Broniaus Paukščio 6 veiksmų dramą „Sūnus vėjavaiškis“.

Atlikęs metus pedagoginės praktikos Borgomanero saleziečių mokykloj, buvo Vyresniųjų paskirtas į Saleziečių Centrą kaip „Saleziečių žinių“ redaktorius, kun. dr. Prano Petraičio, pagalbininkas.

Išėjęs teologijos mokslus tarpt. institute Crocettoj (Torine), 1935 m. liepos 7 dieną buvo Torino kardinolo iššvestas į kunigus kartu su kitais 39 diakonais.

Kokios iškilmės Višakių Rūdoj, kai rugpjūčio 18 dieną ten laikė primicijas kun. Bronius!

Grįžęs Italijon ir Torine išbuvęs dvejus metus „Saleziečių žinių“ redaktorium, 1937 metų rudenį išvyko į pirmąją saleziečių įstaigą – Vytenus prefekto – administratoriaus pareigoms. Po metų skirtas Kauno Švč. Trejybės parapijos klebonu ir pirmosios oratorijos direktorium, ten išliko iki kol, 1943 metais, nežinia tiksliai kada, buvo suimtas ir ištremtas Sibiran. Virš 10 metų skaldė akmenis ant kelių! Ir gavo džiovą. Daugiau duomenų apie tą jo gyvenimo laikotarpį neturim.

1956 m. balandžio 30 dieną grąžintas į Lietuvą, po keturių mėnesių buvo nugrūstas į Alytų vikaru. Rodos, kad „sveikatos pataisymui“ kuriam laikui buvo vėl grąžintas Sibiran.

Iš Alytaus, Pušyno 5, 1956. XII. 1 rašė į Italiją: „grįžęs iš plačios tėvynės kurortų, kurie mane tikrai išgelbėjo iš giltinės rankų, nes ki-

taip ir aš būčiau atsidūręs šaltoj žemėj, kur atsidūrė tėtis 1942, mama 1943, sesuo 1944, brolis 1945 ir, po dešimt metų, mūsų jauniausias brolis, Antanas...“ Kitas jo brolis, jėzuitas Jonas Paukštys, irgi grįžęs antrą kart iš Sibiro, mirė 1965 m. gegužės 15 dieną.

Alytų neteko ilgam pasilikti – ir turėjo slapstyti, kaip koks piktdaris. Ir už ką? Gal dėl to, kad artimo asmeny matė Kristų, ir jį mylėjo? Gal todėl, kad išgelbėjo apie 200 žmonių gyvybę, neretai statydamas pavojun savo galvą?! „Dariau, ką galėjau, net savo šeimos (klebonijos kunigų) sąskaiton;... ir guldžiau galvą už artimą...“

„Nėra lengva senatvėje pėsčiam keliauti su kuprine ant pečių“, rašė vienam savo draugų Amerikoj; „bet nėra geresnės progos einant vienišam kalbėtis su Dievu.“ Ir nurodo savo dvasios ryžtą: „Nemuną gali sukaustyti ledai, mano rankas ir kojas – jei kas panorėtų – galėtų irgi sukaustyti, bet mano širdies, mano sielos niekas nesukaustys.“

Jo širdį teįstengė sustabdyti tik Viešpaties skirtas poilsis – mirtis!

Buvęs Vyr. Saleziečių Rektorius, kun. Renatas Ziggotti, prisiminęs Velionį, priduria: „Manau, kad ir jūs lietuviai galėsite paruošti nedidelę martirologiją, aprašydami tuos, kurie gyveno pirmaisiais saleziečių kūrimosi metais Lietuvoj ir paskui pernešė rusų dominaciją su komunizmu ir ateizmu. Tai bus tikrai brangus dalykas!“

Kun. Bronius, prieš 31 metus prašydamas kunigo šventimų, rašė: „Tikiu su dieviškosios malonės pagalba irpo Marijos, Krikščionių Pagalbininkės, globa padaryti ką nors gera sieloms ir kongregacijai, kur tik paklusnybė mane pasiųs.“

Viešpats priėmė jo dosnumą. Ir jam leido daug gera padaryti, nors gal ir ne tokiose sąlygose, kokias jaunystėj buvo svajojęs.

Tas pats Viešpats tesužadina daugiau tokių pasišventusių dieviškosios Pjūties darbininkų!

Kun. Br. Paukštys laidojamas Sutkų kapuose

Straipsnis ir nuotraukos iš „SALEZIEČIŲ BALSO“ 1967m. nr. 1

GEGUŽINĖ
M. K. ČIURLIONIS
melodias de lituania

IR KITOS

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KASETĖS

PARDUODAMOS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

Vilniaus universitetui 400 metų

Vilniaus Universitetas šiandien

(Spalio 27 d. Londono Lietuvių Namuose skaitytosios paskaitos „Keturi kultūrinio darbo amžiai“ baigiamoji dalis).

Nuo 1944 m. vasaros prasideda naujas Vilniaus Universiteto gyvavimo tarpsnis. Jis priklauso jau ne istorijai, o dabarčiai. Tuo tarpu nelengva suvesti jo balansą ir nustatyti šiandieninio Universiteto reikšmę Lietuvos kultūrai. Vis dėlto pateiksime faktų ir skaitmenų. Šių eilučių autorius kitoje vietoje bando pateikti gyvesnių asmeninių atsiminimų apie pastarąjį Universiteto laikmetį: tikriausiai žmogaus atmintis, kad ir nevisada neklaidinga, gali pasakyti daugiau, negu sausų faktų ir skaitmenų analizė.

Po 1944 m. Universitetas buvo galutinai reorganizuotas pagal tarybinius principus, ištiesai pajungtas komunistinei ideologijai, izoliuotas nuo Vakarų pasaulio. 1955 m. jis buvo pavadintas Vinco Kapsuko vardu (Lietuvos komunistų lyderis Kapsukas, kaip minėjome, 1919 m. nesėkmingai bandė kurti Vilniuje „Darbo universitetą“, kurio sandara ir galimas akademinis lygis lieka visiškai paslaptimi). Universiteto veiklą buvo ir tebėra stengiamasi kontroliuoti ligi smulkiausių detalių, anaipol nevengiant KGB paslaugų. Paskaitose ir studentų darbuose reikalaujama „partiškumo“, kuris esmėje reiškia ne ką kita, kaip vienpusiškumą, netoleranciją, gausingus nutylėjimus ir iškraipymus. Bibliotekoje, kaip ir kitose Lietuvos ir TSRS bibliotekose, įvesta specfondų sistema — tuo būdu daug knygų pasidarė beveik neprieinamos studijoms. Dėstymo kalba palikta lietuvių, tačiau Universitete yra nemažai rusų studentų grupių, ir kai kurios disciplinos dėstomos rusiškai. Universitetas gerokai išaugo: šiuo metu jame yra 17.000 studentų, tačiau tik 8.700 dieniniame skyriuje, iš jų, kaip oficialiai nurodo-

ma 83% lietuvių. Tačiau tarybų valdžia kreipia dėmesį į studentų kiekybę, o ne į jų kokybę. Didelis įvairaus intelektualinio lygio studentų skaičius, ypač esant patalpų stokai, gerokai sunkina mokomąjį procesą. Bet valdžiai ne tiek rūpi deramai apmokyti jaunimą, kiek sovietizuoti įmanomai didžiausią jo kiekį, paruošiant sau atitinkamai idėjiškai apdorotų ir ištikimų kadru.

Tačiau net ir šiomis sąlygomis Universitetas turi kuo pasididžiuoti. Pasibaigus visų sunkiausiajai — Stalino epochai, masiniams areštams ir deportacijoms, jis parodė nemažą gyvybingumą. Lietuvos visuomenė ir dabar laiko Universitetą savo svarbiausiąja kultūrine įstaiga, prestižo ir vilties įkūnijimu. Kad ir labai suvaržytas, Universitetas tarnauja savo šaliai — gal būtų, tarnauja geriausiai, kiek įmanoma dabartinėje situacijoje. Universitete randa stipraus atgarsio ir Lietuvos žmogaus teisių sąjūdis: tatau matyti iš jo pagrindinio žurnalo „Alma Mater“, kuris neseniai pasiekė Vakarų.

Šiuo metu Universiteto rektorius yra žinomas matematikas Jonas Kubilius. Jis pasirodė labiau priimtinas tarybų valdžiai, negu keli ankstesni rektoriai, ir eina savo pareigas nuo 1958 m. (tai rekordiška ilgas terminas — antrąją vietą užima Martin Poczobutt, rektoriavęs devyniolika metų) Universitetas turi trylika fakultetų (vienas jų — vakarinis fakultetas Kaune, kur studijuojami humanitariniai mokslai).

Filologijos fakultetas bene daugiausia nukenčia nuo ideologinės priežiūros. Vis dėlto jame atliktas nemažas darbas, studijuojant įvairių epochų literatūrą (Jurgis Lebedys, Meilė Lukšienė, Vanda Zaborškaitė, Juozas Girdzijauskas ir kiti); beje, daugelis liberalesnių literatūros istorikų ilgainiui buvo iš Universiteto pa-

šalinti, panašiai kaip Novosiltsev laikais. Lyg ir lengviau neutraliesniam mokslui — kalbotyrai (Vytautas Mažiulis, Zigmas Zinkevičius, Jonas Palionis ir visų žymiausias kalbininkas, tragiškai žuvęs Jonas Kazlauskas). Šiandien Universitetas virto stambiu baltistikos centru: jame veikia baltų filologijos katedra, leidžiamas tarptautinis žurnalas „Baltistica“, ir vyksta daugelio šalių baltistų konferencijos. Dėstomos taip pat Vakarų kalbos ir literatūros, rusų kalba ir literatūra, klasikinė filologija, vienu tarpu buvo dėstomas ir sanskritas (Ričardas Mironas).

Istorijos fakultete ilgą laiką buvo trukdomos (esmėje ir dabar stumiamos į antrą vietą) Lietuvos istorijos studijos: senoji jos istorija iš viso nelabai pageidaujama, o naujoji dėstoma nepaprastai vienašališkai. Sąlygų objektyviam tyrinėjimui iš esmės nėra: kliudo įvairūs ideologiniai tabu, privalomas antiklerikalizmas, nerąšytas draudimas kritiškai interpretuoti Rusijos politiką (vis tiek XIV, XIX ar XX amžiaus). Šioje situacijoje juo didesnę vertę įgauna darbai, kur vyrauja faktinis tyrinėjimas, o ne ideologinis „katekizmas“. Vertingų studijų yra paskelbę Konstantinas Jablonskis, Bronius Dundulis, Romas Batūra ir kiti.

Matematikoje šalia Jono Kubiliaus sukurta tikimybinės skaičių teorijos pažymėtini tarptautini pripažinimą pelnę Vytauto Statulevičiaus, Broniaus Grigelio darbai. Fizikos fakultete žinoma Adolfo Jucio mokykla, tirianti atomų struktūrą; Povilas Brazdžiūnas ir Jurgis Viščiakas sėkmingai studijavo puslaidininkius. Originalią astrofotometrinę sistemą sukūrė Vytautas Straižys. Medicinos fakultete dirba išgarsėjęs širdies chirurgijos specialistas Algimantas Marcinkevičius. Šalia medicinos fakulteto veikia savarankiškas gydytojų tobulinimo fakultetas. Gamtos mokslų fakultetas rengia kvalifikuotus biologus, geografus bei geologus;

(nukelta į 9-ą psl.)

Prof. Dr. Jonas Kubilius

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO

NUTARIMAI

B L J S

Sovietinės / pilietybės įstatymas

1979 m. liepos 1 d., pagal Sovietų Sąjungos konstituciją, pradėjo galioti naujas įstatymas pagal kurį visi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje gimusieji, net tie, kurie gyvena užsienyje, ir jų vaikai, yra laikomi Sovietų Sąjungos piliečiais.

Nepripažįstame Sovietų Sąjungos piliečių įstatymo ir siūlome visuomenei jo nepripažinti. Tuo pačiu raginame išeivijoje gyvenančius neduoti prašymų atsiskirti iš šios pilietybės, nes tuo pripažįstame kad ji mums galioja.

Raginame kraštų LJS skatinti savo valstybės vyriausybės atkreipti dėmesį į šį reikalą bei užtikrinti savo krašto piliečių saugumą, kai ne keliauja per sovietų okupuotus kraštus.

Informacija

Kiekvienas žmogus turi teisę būti informuojamas bei informaciją skleisti kitoms. Okupuotoje Lietuvoje šios teisės yra ribojamos, tad laisvojo pasaulio lietuviai yra įpareigoti naudotis šia laisve ir skleisti įvairią informaciją.

PLJS valdybą įpareigojame rūpintis rinkimu informacijos apie sąlygas važiuojantiems į Lietuvą. Jaunimas turėtų turėti galimybę tiksliau sužinoti, ko galima tikėtis, kokia laikysena būtų patartina.

PLJS valdybą skatiname ieškoti naujų būdų atskleisti Lietuvos gyventojų galvoseną ir nuotaikas. Anekdota yra vieni ryškiausių rezistencijos požymių, kamdžiai laustruojantys Lietuvos gyventojų pasipriešinimą santvarkai. PLJS valdybą įpareigojame rūpintis tokių anekdotų rinkimo išleidimu su atitinkamu įvadu.

PLJS politinės veiklos koordinatorius įpareigojamas paruošti bibliografiją, apimančią politines temas, sudaryti paskaitininkų sąrašą, galinčių kalbėti įvairiais Lietuvos mėčiančiais klausimais, parūpinti lietuvių politinių kalinių sąrašus bei pavyzdinių laišku nuorašus.

Jaunimo dalyvavimas vidaus politikoje

Tarp išeivių ir jų vaikų yra daug panašumų, kurie yra formavę abiejų politinį sąmoningumą ir politinę orientaciją. Jaunimas per šeimą ir per tėvų suorganizuotas bendruomenes yra pasisavinęs tam tikrus įsitikinimus ir yra pasiryžęs tęsti tėvų užsibrėžtuosius ir visos tautos tikslus.

Tačiau nei viena, nei kita karta negali paneigti fakto, kad tam tikra jaunimo patirtis skiriasi nuo tėvų. Jaunimas yra natūrali savo gimtojo krašto dalis ir turėtų pilnai įsijungti į savo gyvenamojo krašto politinį gyvenimą.

Vienas svarbiausių būdų prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo ir išeivijos gyvybinių interesų išsaugojimo yra jungtis į gyvenamo krašto politinį gyvenimą. Raginame jaunimą jungtis į gyvenamojo krašto politinę veiklą ir remti visus pa-

jėgius kandidatus, kurie geriausiai gins krašto interesus. Šalia to raginame jaunimą atsižvelgti į Lietuvos laisvinimo klausimą, kai jis darys sprendimą kuri kandidatą remti. Taipgi raginame kraštų LJS reikalauti, kad gyvenamųjų kraštų valdžios remtų to krašto lietuvių kultūrinę ir visuomeninę veiklą.

Jaunimo ryšiai su kitomis politinėmis organizacijomis

Matydami Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pajėgumą įvairiose srityse, raginame PLB steigti politinę komisiją, su kuria PLJS būtų pilnai įpareigota artimai bendradarbiauti.

Pareikšdami panašų pasitikėjimą ir įvertindami Lietuvos diplomatinės tarnybos svarbų darbą, reiškiamo jai solidarumą ir ją moraliai remiame bei skatiname PLJS valdybą su ja užmegzti glaudžius ryšius.

Siūlome PLJS politinės veiklos komisijai palaikyti informacinius ryšius su VLIKu bei kitais politiniais vienetais.

VISUOMENINĖ SRITIS

Tauta

Tauta nėra vien biologiniais reiškiniais ar kilme pagrįsta sąvoka. Tautą taipgi jungia kultūra, istorija, įsitikinimai, tradicijos, kalba, žemė ir bendri pergyvenimai. Tačiau nė vitnas iš šių elementų nėra lemiantis. Asmenišką žmogaus apsisprendimas nulemia, ar jis yra tautos dalis, ar ne. Tie, kurie yra pasisavinę tautos vertybes ir laiko save lietuviais, yra lietuvių tautos dalis.

Šie elementai tebejungia išeiviją, nors ji yra atskirta nuo tautos Lietuvoje. Kurdamą savo lietuvišką bendruomenę, išeivija jų neatsisakė — amaiptol, juos puoselėja. Išlaikydami kalbą, tautinį būdą, kultūrą bei tikėjimą, išeiviai sudaro sąmoningą lietuvių tautos dalį.

Pasklidusi po įvairius kraštus, išeivija yra neišvengiamai įtaigojama dominuojančios gyvenamojo krašto aplinkos. Joje auga jaunimas yra įvairiai paveikiamas. Tai priklauso nuo asmens tautinio sąmoningumo laipsnio. Natūrali gyvenamojo krašto asimiliacija dažnai jaunuolių atitraukia nuo lietuviškumo, kurio vertybės nebeatitinka asmeniškų poreikių. Jaunimas yra skatinamas apgalvotai rinktis tas įtakas, kurios prisidėtų prie lietuviybės išlaikymo ir pilnos asmenybės ugdymo.

Lietuvių išeivija, ilgą laiką praleidusi gyvenamųjų kraštų kultūrų įtakoje, jaučia kaip kurių lietuvių tautą jungiančių elementų silpnėjimą. Aiškiausiai nyks-

tantis elementas yra lietuvių kalba. Lietuvių kalbos išlaikymas bei puoselėjimas yra vienas iš svarbiausių ir esminių išeivijos uždavinių. Kalba, kuri yra nepainiomai irankis tautos vertybėms suprasti ir savintis, įgalina pilną asmens dalyvavimą tautos gyvenime. Lietuvių kalba įgalina esminius ryšius tarp tautiečių — tai išsibarsčiusios išeivijos vienytoja, tai tiltas tarp išeivijos ir okupuotos Lietuvos.

Tuo pačiu gyvenamojo krašto sąlygos verčia vis daugiau naudotis to krašto kalba lietuvių jaunimo veikloje. Tai būtina, stengiantis kuo daugiau jaunimo įjungti į lietuvišką gyvenimą. Tačiau gyvenamojo krašto kalbos vartojimas neturėtų būti įvedamas lietuvių kalbos sąskaita.

Skatiname gyvenamojo krašto kalbą naudoti kaip priemonę pritraukti lietuviškai mekalbančius jaunuolius ir dėti pastangas gražinti lietuvių kalbos vartojimą. Tikime, kad per dvikalbiškumą išeivijai atsiveria dvi kultūros, praturtinančios asmenybę ir praplečiančios jos akiratį.

Prie Temzės upės Londone iš kairės: Sofija Žutaitė, Elzbieta Vazgauskaitė ir Sueli Vazgauskaitė. Šios Jaunimo kongreso dalyvės iš Brazilijos tiek susidomėjo lituanistika ir Europos jaunimu, kad Sofija ir Sueli paliko šiuos metus praleisti Vasario 16 gimnazijoje.

DU KLAUSIMAI LAIKRAŠČIO SKAITYTOJUI:

1. AR ATNAUJINOTE MŲ PRENUMERATĄ ?
2. AR NETURITE GIMINIŲ – DRAUGŲ, KURIEMS GALĖTUMĖTE UŽSAKYTI M. L. ?

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TOLIMIEJI KVAADRATAI

VEIDU Į JŪRA

(tęsinys iš praeito numerio)

Mano, kaip jūrininko, atlyginimas buvo menkas. Pirmą mėnesį gavau 120 rublių, antrąjį – 150 rb. Žvejonės meto dienpinigiai maistui po 9 rb. dienai, na, ir priedas 4 kapeikos nuo pagautos žuvies kg. Prie tokio kvailo žvejojimo tų kilogramų buvo taip nedaug, kad, viską sudėjus, neįstengi žmogus pragyventi.

Ir kiti lietuviai čia, tiesą pasakius, ne ką uždirba. Toks laivo krovikas, per aštuonias valandas turi iš laivo iškrauti ne mažiau kaip 20 tonų krovinio ir tą viską nuvilkti ne arčiau kaip 60 metrų ir sukrauti ne žemiau 2 metrų aukščio, tai tada jam per dieną išeina 19 rb. Visą atskaičius, į rankas jis tegali gauti 11 rb. Kitų krovėjų, žiūri, net oda nuo pilvo nuėjusi, kilnojant cemento maišus; stengiasi, kaip galėdami, bet kur gi tokią normą gali padaryti, o valgyti reikia ir pačiam, ir vaikam.

Maistą pirkdavome krante esančioje specialioje krautuvėje, bet labai dažnai ir čia nieko gero negauni pirkti, kaip ir visose sovietiškos krautuvėse. Ir tam maistui išeidavo dauguma pinigų, kurių čia aš buvau atvykęs uždirbti, kad dėdei padėčiau.

– Blogai, – galvoju sau, reikės imtis ko nors kito, bet, mano laimei, ruselij kapitoną 1950 m. pavasarį prigriebė visų tarybinių pareigūnų likimas. Už darbo „sabotavimą“ vieną dieną, vietoj laivo, atsisėdo į kalėjimą. Ir tą pačią dieną kapitonu paskiriamas Lioginas Kublickas.

Eina dienos, sumetame po žodį ir, ilgainiui vis daugiau susiprantame, atviriau pasikalbame ne tik apie tai, kas laive, bet, gavę laiškų iš gimtinių, tariame, kas ten. Jis iš Zarasų, aš iš Žemaitijos. Bet visur žinios blogos. – O ir čia, – sakau jam, – negali né tuo nusiraminti, kad daug uždirbi.

– Pamėginsim, gal bus geriau, – sako kapitonas. Ir mano nuotaika darosi geresnė, sparčiai taisau tinklus, kuriuos tas nedakepėlis kapitonas, bevedžiodamas laivą po akmenis, buvo suplėšęs.

Naujasis kapitonas pasižiūri retkarčiais, kad dirbu, kaip jautis, o apmoka, kaip versį, ir kartą sako:

– Ar neužteks tau būti matrosu? Bocmanu bus geriau. –

Žinoma, geriau, manau. Prispaudžiau, palankiau kursas, išlaikiau egzaminus, ir jau bocmanas. Pakilo alga. Netrukus pradėjo pakilti ir uždarbis nuo priedo. Prie šito kapitono žuvis pačios bėgo į mūsų laivą, taip stebėjosi ruseliai.

Na, jau mes ir pasistengėme. Gaudom, kaip sakoma, kaip patraukę. Visą laiką eina menkių valkos, kartais pakliūna ir silkiai. Vieną kitą žuvį įsileisdavau į kelnių kišenę ir parnešdavau šeimininkei.

Kadangi ir čia, kaip ir kituose miestuose, patalpų trūko ir dažnai kur viename kambaryje buvo gyvenama net dviejų šeimų, tai ir mane taip paskyrė. Patekau pas tokį žmogų, o paskui, mažindami „kvadratūrą“, iš butų skyriaus čia dar priskyre enkavedistą su motina, kurią jis atsigabeno į šitą rojų, kitokesni, negu jų. Jo paties bemaž né nematydavau. Kiek čia mes būname krante. Jeigu kokią nakčių nakvoju, jis – aišku – dirba, pagal bolševikų įprotį. Bet su senute pasikalbėdavome. Peikdavo ji, vargšė, komunistus iš visos širdies. Ir taip pat nuoširdžiai vaišindavo mane – padeda ant stalo keptų bulvių su lupena ir ragina:

– Kušaj, synok. O, jūs nesuprantate, kokie ateis laikai. Ir čia bus taip, kaip pas mus. – Ir ji valgydavo pati taip skaniai ir godžiai, kaip seniau pas mus joks elgeta, o kai pamatydavo, kad jai traukiu iš kišenės silkę, net ranką siekdavo bučiuoti iš dėkingumo.

– Nebučiuok, o geriau taupyk jėgas pasimelsti, jei kada nors pakliūsiu ir aš už tas žuvis, kaip pakliuvo cukraus krovėjas.

Čia jai papasakojau, kaip sargybinis, tikrindamas iš darbo grįžtančius, vieno krovėjo kepurėje, už pamušalo, rado įpiltą cukraus sauja. Žmogus gavo septynerius metus kalėjimo. Išsiuntė į darbo stovyklą Rusijon prie statybos.

Taip graudu darydavosi, žiūrint į tą seną moteriškę, bet širdimi gera, o taip nelaimingą. Jos sūnus mažai ja tesirūpindavo. Dar visa laimė, kad pasiėmė ją iš Rusijos. Žiūrėdamas į ją, galvodavau apie naują tvarką, kokią komunistai ivedė į vaikų ir tėvų santykius.

SKLEISKIME TARP KITATAUČIŲ LKB KRONIKĄ IŠEJUSIA PORTUGALIŠKAI. PLATINAMA NEMOKAMAI. GALIMA GAUTI ABIEJOSE KLEBŪNIJOSE.

SKAITYTOJŲ RAŠO...

Montevideo, 18.11.79

Mielas Redaktoriau

Daug kas iš S. Paulo norėjo mūsų Dorelio austų rubų. Būkite tokie geri ir praneškite „M.L.“, kad galima pas jį tiesiai užsisakyti. Kaina be persiuntimo 170 dol.

Jo adresas: Vytautas Dorelis
Chile 4113 - Cerro
Montevideo, Uruguay
Telefonas: 31.17.77

Užsakydami tegu nurodo kokią spalvą pasirenka. Drabužiams medžiagon įeina bluskė, žurastas su karuna. be abejo sijonas ir kiklikas.

Su geriausiais sveikinimais

Kun. J. Giedrys

P.S. Tuos drabužius, prie progos, kas nors važiuodamas nuvež. Jų norėjo J. Valavičius, M. Vinkšnaitienė ir daug „Nemuno šokėjų“.

J.G.

CARTAS DOS LEITORES

O AGRADECIMENTO DOS LITUANOS

Sr. Redator:

Vimos, por meio desta, expressar o nosso agradecimento à Gazeta da Vila Prudente pela publicação dos artigos sobre “Os Lituanos no Brasil — (homenagem)”.

Os artigos publicados, fielmente, retratam o passado glorioso e o presente da Lituânia, ocupada pelos soviéticos, assim como os primeiros passos dos imigrantes lituanos no Brasil. Esses artigos tiveram grande receptividade, comovendo a colônia lituana de São Paulo.

Desejamos cada vez sucesso maior a este jornal que mostrou tão grande consideração pelo povo lituano. Subscrevemos — Atenciosamente SANDRA REGINA SALDYS — Relações Públicas da Juventude Lituano Brasileira.

N. da R. Seria para nós, da VGP, falta de respeito e consideração, se não publicássemos a história dos lituanos em Vila Prudente, mesmo porque, o nosso bairro e seus subdistritos muito devem ao trabalho laborioso desse povo que adotou o Brasil como segunda pátria. Nosso intuito jornalístico, além de uma linha editorial pre-determinada na elevação do homem na comunidade e da comunidade na grande metrópole, é também, histórico e as raízes de nossa gente são importantes para a difusão da nossa cultura, entretanto, não fosse a iniciativa do historiografo João Sartorello, que já escreveu (e nós publicamos) a História de Vila Prudente, em escrever a história da chegada dos lituanos à Vila Zelina, hoje não estaríamos recebendo os agradecimentos e elogios citados na carta acima. Por esta razão, ao aceitarmos o agradecimento referido, gostaríamos de compartilhá-lo com esta reserva de cultura vilaprudentina, nosso amigo, historiografo e colaborador, João Sartorello.

Halina Mošinskienė

LITERATŪRINIO BŪRELIO 90-tasis POBŪVIS

įvyko š.m. lapkričio m. 24 d. p.p. A. ir R. Petraičių rezidencijoje, rua Nova York, 36. Paskutinį šių metų pobūvį pradėjome pagerbdami tylos minutę šviesios atminties Oną Mariją Saulaitienę, mūsų ilgamečio aktyvaus nario kun. Antano motiną, išėjusią amžinybėn š. m. lapkričio m. 15 d. JAV-bėse.

H. Mošinskienė supažindino šį kartą susirinkusius su senosios kartos lietuvių žurnalisto literato AUGUSTO GRICIAUS - PIVOŠOS biografiją ir kūrybą.

Alf. Petraitis ir Janina Valavičienė paskaitė du feljetonus iš rinkinio „Vyrai, nesijuokit“, išleisto Kaune 1929 metais.

Būrelio vadovas p. Alf. Petraitis davė bendrą apžvalgą, kas buvo nuveikta per šiuos metus. Turėjome viso 10 susirinkimų, kurių keleta liko atžymėtini. P-lė Kristina Valavičiūtė pristatė „Volungės“ chorą ir pademonstravo, kaip jie ruošiasi viešiesiems pasirodymams. P-lė Elizabetė Vazgauskaitė parodė originalias meniškąs fotografijas, kurių simbolika išreikšta jautria poetine forma.

Inž. Aleksandras Valavičius įdomiai papasakojo apie P.L. Jaunimo Kongreso eigą ir savo labai įdomią kelionę į Suvalkų trikampį – Punsko sritį, papildydamas skaidrėmis. Taipogi girdėjome ir p-lės Sandros Saldytės įspūdžius iš Kongreso.

Rašytojas Klemensas Jūra pristatė savo naujai pasirodžiusią knygą „Monsinoras“ monografiją, lietuviams atsidavusio dvasiško intelektualo prel. Zenono Ignatavičiaus, neseniai pasimirusio Romoje.

Turėjome savo tarpe labai malonių svečių, B.L. Bendruomenės pirmininką p. Joną Tatarūną su ponia, p. Aleksandrą Bumbly su ponia ir ponia St. Stepnaitienę iš Santos.

Toliau, p. Petraitis papasakojo apie vykstančius lietuvių kalbos pamokas, kuriose reguliariai dalyvauja kad ir nedidelis mokinių skaičius, bet pasiryžusių išmokti gerai lietuvių kalbą. Tai galime pastebėti, kad jaunosios pajėgos jau

ATOSTOGOS LITUANIKOJ

Maloniai galite praleisti atostogas ar savaitgalį Atibajoje-Lituanikoje.

Prieš važiuodami kur nors į Hotel Fazenda, palyginkite mūsų kainas.

Informacijos ir rezervos:

D. Angelika, Tel. 251.31.35 arba
Dédé Juozas, Tel. 63-59-75.

pradeda reikštis lietuviškoje spaudoje.

Ypatingai didelį ir svarbų darbą atlieka būrelio dalyvė p-lė Rymantė Stepnaitytė duodama puikiai paruoštus vertimus portugalų k. „Mūsų Lietuvos“ priede. Būrelio dalyviai labai įvertina jos darbą, kuris turi ypatingos reikšmės propaguojant lietuvių tautos kultūrinę vertybę Brazilijoje.

Taipogi turime pasidžiaugti p-le Irute Petraityte, kuri skaitė mums savo kūrybos poetines meditacijas portugalų kalba. Juk taip pradeda skleisti pirmieji talentų pumpurėliai, kurie su laiku galės išsiveržti galinga jėga.

Netekome vienos narės, mielos Brunos Merani, tačiau jina paliko mūmyse atminimą labai šviesios ir garbingos asmenybės, mylėjusios Lietuvą visa savo jautria širdimi.

Būrelio nariai dalyvavo pianisto Alberto Pomeranco koncerte, kuriame p. Rozos Petraitienės iniciatyva, pianistas atliko tris M.K. Čiurlionio preliudus. Jam buvo įteikta atminimui knyga „Čiurlionis – O Grande Desconhecido“.

Užmezgėme šiais metais kultūrinio pobūdžio kontaktus su trimis rašytojais Lietuvoje. Bet svarbiausia suėjome į kontaktą su vietiniu išeivijos jaunimu, tikėdami, kad šis ryšys ateityje stiprės, ypač jeigu skatinsime ir pagelbėsime jaunimui jų darbų gairėse.

Per šiuos metus pobūviuose buvo pristatyti sekantys lietuvių rašytojai: Jonas Avyžius, Janina Degutyte, Kazys Borūta, Alg. Landsbergis, Tomas Venclova, Juozas Paukštelis, Augustas Gričius ir Kl. Jūra asmeniškai. Biografinės žinios ir skaitymo tekstus paruošdavo H. Mošinskienė.

Atsisveikinome prie tradicinės arbatėlės stalo iki sekančių 1980-ųjų vasario m. 24 dienos.

Juokai

Treniruotės

Žmona stengiasi išmokyti šunį, kad šis tarnautų. Vyras pastebi:

— Tau niekas neišeis, brangioji!

— Nesijaudink, — atsako žmona,

— iš pradžių man su tavim irgi nesi-
Kas kaltas?

Žmona: — Ar atsimeni, kai mudu prieš 25 metus važinėdami sėdėdavom visai prie vienas kito meiliai prisiglaudę.

— Vairuojantis mašiną vyras:

Aš iš tos vietos nesu pasitraukęs nė vieno colio.

VILNIAUS UNIVERSITETAS

chemijos fakultetas, be specialistų rengimo, žinomas tyrimais vaistų sintezės srityje. Pagaliau veikia teisės fakultetas ir net trys ekonomikos fakultetai (bet, kaip žinoma, tiek ekonomika, tiek teisė anaiptol nėra tarybinės sistemos stipriausios vietos).

Katedrų Universitete dabar yra per šimtą; jose dirba maždaug 1400 mokslo darbuotojų, kurių 85 turi profesoriaus ir mokslo daktaro titulą (Tarybų Sąjungoje šie titulai sunkiau gaunami ir, apštamai paėmus, turi didesnę svorį, nekaip Vakaruose; tiesa, pretendentas į tuos titulus vispusiškai tikrinamas ir ideologinio lojalumo atžvilgiu). Universitetas leidžia nemažai įvairaus lygio mokslinės periodikos, o jo bibliotekos tomų skaičius artėja prie keturių milijonų. Tiesa, kaip jau sakėme, bibliotekai kenkia specifondų sistema; be to, ir knygų saugojimo sąlygos anaiptol nėra geros (syki bibliotekai daug žalos padarė gaisras). Iš keturių milijonų tomų nemaža dalis yra mažavertė propagandinė ir panaši literatūra; naujosios pasaulinės mokslinės ir meninės literatūros labai stinga. Tikrai didžiulis galima tik labai geru inkunabulų, senovinių rankraščių, autografų ir pan. rinkiniu.

Universiteto ryšiai su užsieniu tebėra labai suvaržyti: kiek tragikomiškai atrodo draugystė su Congo Brazzaville universitetu, kada su Vakarų Europos ar JAV universitetais beveik nėra reikšmingesnių kontaktų. Vis dėlto kai kuri apykaita su Vakarais (taip pat ir su lietuvių emigracija) palaipsniui ima atsirasti. Nors tarybų valdžia ir stengiasi ją panaudoti savo nevisada sveikintiniams tikslams, ši apykaita apštamai laikytina pozityviu bei sveikintinu reiškiniu.

Rengdamas Lietuvos inteligentiją, Universitetas, kaip ir anksčiau, turi didelį poveikį krašto visuomenei ir jos kultūrinei raidai (tegu šiandien tas poveikis kiek ambivalentiškas). Dar daugiau — nelengvomis sąlygomis jo kuriamos dvasinės vertybės nepastebimai ruošia naują Lietuvos atgimimą. Jos turės išlieti į būsimosios demokratinės Lietuvos kultūrinį lobyną, net jeigu ne kiekvienas tų vertybių kūrėjas šiandien tai suvokia ar tuo tiki.

Taigi, Vilniaus Universiteto keturių šimtų metų sukaktis — įstabus šventė kiekvienam lietuviui tiek tėvynėje, tiek išeivijoje. Tai šventė visų Universiteto dėstytojų ir auklėtinių, visų žmonių, kurie buvo susiję su Universitetu įvairiais paimios jo istorijos periodais. Pagaliau, tai ne vien lietuvių, o ir visos Rytų Europos, gal net visos Europos šventė. Prisimindamos bendrąsias tradicijas ir įvertindamos dabartinę bendrą padėtį, Rytų Europos tautos gali semtis Universiteto istorijoje stiprybės, išsiamoninti savo bendrus tikslus ir rengtis bendrai draugingai ateičiai — ateičiai, kurioje kiekviena jų turės savitą ir skirtingą kelią.

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

DAR VIENAS LIETUVIS INŽINIERIUS

Prieš kokį mėnesį laiko, baigė Mogi das Cruzes Universitetą ir gavo inžinieriaus-mechaniko diplomą, "M.L." skaitytojo Juliaus Lakavičiaus sūnus VIKTORAS LUKAVIČIUS. Naujas lietuvis inžinierius gyvena São Caetano mieste, arti São Paulo. Jis šį aukštąjį mokslą pasiekė savo paties pastangomis, kelis metus studijuodamas ir lankydamas universitetą tik vakarais, kartais net iki pusianakčio, nes dienos metu teko dirbti darbą vienoje ar kitoje firmoje.

Kaimynas

BUVUSI LIETUVIŲ MOKYTOJA SÃO PAULYJE

Teko sužinoti iš "M.L." skaitytojo Antano Serbentos, kad į São Paulo iš Argentinos atvyko buvusi lietuviškų mokyklų mokytoja p. NALIVAIKIENĖ - OŽELYTĖ. Jam teko trumpai kalbėtis su ja telefonu. Sakėsi apsistojusi Vila Zeli-noje prel. P. Ragažinsko namuose. Nutrukusi telefono linija, nedavusi jam laiko paklausti ar p. Nalivaikienė, kurios vyras V. Nalivaika miręs prieš pusantrų metų Argentinoje, atvyko į São Paulo kaip viešnia, ar visam laikui.

Kaimynas

ŽODIS "MŪSŲ LIETUVOS" SKAITYTOJAMS

"Mūsų Lietuvos" Redakcijai labai reikalingi, istoriniam lietuvių kolonijos veiklos daviniams pažymėti, ar kartais kada paminėti spaudoje, 1929 metaisėjusių lietuviškų laikraščių egzemplioriai. O gal kas iš mūsų skaitytojų turėtų pilną 1929 metaisėjusių laikraščių komplektą, tai labai prašome mums pranešti telefonu ar trumpu laiškeliu. Būtu-mėm labai dėkingi jei kas galėtų, aukščiau minėtų, 1929 m. laikraščių, padovano-ti ar nors neilgam laikui paskolinti Re-dakcijos archyvui.

Antras dalykas, į kurį prašytumėm mūsų skaitytojų atkreipti dėmesį, tai bū-tent: darant pirkimus, ar besikreipiant kitokiais reikalais, anot brazilų posakio, duoti "preferência", arba pirmenybę, toms firmoms bei kitų profesijų asme-nims, kurie remia mūsų laikraštį savo skelbimais.

Manome, kad skelbėjai, atsižvelgdami, kad atėjęs pirkėjas ar klientas, taip pat

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.

das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

IŠKILMINGAS NAUJŲ METŲ

SUTIKIMAS

Bus VILA ANASTACIO Dr. J. BASANA VIČIAUS
VARDO MOKYKLOS SALĖJE

RUA CAMACAN, 625

ŠIO MĖNESIO **31 DIENA**

PRADŽIA 9 VALANDĄ VAKARO

KVIEČIAME VISUS NARIUS IR
PRIJAUČIANČIUS BEI DRAUGUS TAUTIEČIUS
SKAITLINGAI DALYVAUTI

Pakvietimus bus galima gauti prie įėjimo į salę.

RENGIA VILA ANASTACIO - Liet. Mokyklos Burelis

yra „M.L.“ skaitytojas, padarys galimai didesnę nuolaidą. Tą gerb. mūsų skaitytojai, visada turėtų pažymėti, ypač, kai turime reikalą su vietos brazilų firmomis ar kokios nors profesijos asmenimis.

„M.L.“ Redakcija

ŽINIOS IŠ BOM RETIRO

Antanas ir Genovaitė Ratautaitė Girėkai, Bom Retiro rajone, jei kas praeitų ar pravažiuotų Rua dos Italianos su Rua Solon susikirtimą, jis ten pastebėtų Šv. Eduardo bažnyčią, ir taip pat didelę iška-bą su užrašu: "Confecções Girckus".

Pastaruoju laiku toji siuivykla padidė-jo plotu ir pasiekė virš 90 darbuotojų.

Antanas ir Genė, abu gimę S. Paule, bet puikiai kalba lietuviškai. Su močiu-tės Marijos Ratautienės talka jie gražiai augina dvi dukrytes - Kristiną ir Deni-sę. Abi mergaitės studijuoja, joms neto-limoje Seselių Saleziečių Šv. Agnietės kolegijoje.

Antano ir Genutės - kaip nusipelnusių darbdavių - išskirtina ir pagirtina žy-mė - tai jų taktiškumas su darbininkais, ir dosnumas su nelaimės ištiktaisiais, su-senusiais bei ligoniais.

Teko rašančiam stebėti jų buvusią siu-vėją Veroniką V. (iš Casa Verde), besi-džiaugiančią, jai bekojei, labai vertinga dovana - vežimėliu, neseniai gautu iš sa-vo darbdavių.

Be to, Antanas ir Genovaitė skaito lie-tuvišką spaudą ir dosniai remia betkokią tautinę ar bažnytinę veiklą.

KUN. PETRAS URBAITIS išvyko į Lapą (Instituto Pio XI) savaitei kolek-cijų (gruodžio 9-16). Visi saleziečiai kas met privalo atlikti tokią susikaupimo sa-vaite. Po Kalėdų vyks kun. Petras Rukšys ir kun. Stasys Šileika.

JONAS LUKOŠEVIČIUS, Lietuvių Ansamblio "NEMUNAS" vedėjas šio mėnesio 2 d. grįžo iš Šiaurės Amerikos. Jis pranešė, kad gavo piniginę paramą iš Dainų Šventės Komiteto ir Pasaulio Liet. Bendruomenės padengimui "Ne-muno" šokėjų dalies kelionės išlaidų, kada jie ateinančiais metais vyks į dai-nų šventę, įvykstančią Š. Amerikoje.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ONA MAŽEIKIENĖ sulaukusi 84 me-tų mirė antradienį gruodžio 4 d. Buvo kilusi iš Kauno, tam tikru laiku gyveno JAV-ėse, kur gimė sūnus Eduardas ir Pra-nas. Po pirmojo pasaulinio karo grįžo Lietuvon ir ten gimė duktė Ona. 25 m. atvyko į Braziliją ir gyveno beveik visą laiką ant ūkio.

Prieš 10 metų su Edvardu ir Ona at-vyko į S. Bernardo do Campo.

Jonas Vengrys, vietoj gėlių, užprašė mišias, kurios V. Paulicea kapų koplyčio-je laikė kun. P. Rukšys. Palaidota ponų Vengrių kape V. Paulicea (S. Bern. do Campo)

Nuliūdime liko gausios sūnų Eduardo, Prano ir Onos šeimos.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

BLJS**JAUNIMO SAJUNGOS PRANEŠIMAS**

Pirmajame naujos BLJS valdybos susi rinkime, tarp vieno iš svarbesnių punktų buvo nutarta pakviesti Arnaldą Zizą, buvusios valdybos pirmininką, kad priklausytų valdybai. Tas, manome, atneš gerų rezultatų mūsų darbams. Galėsime, tokiu būdu, pasitarti su asmeniu, kuris turi daug patyrimo BLJS reikaluose.

VOLUNGĖS LINKSMAVAKARIS

Šių metų gruodžio 1 dieną, įvyko didelis subruzdėjimas kunigų saleziečių salėje, Mookoje.

Aštuntą valandą ryto, atvyko labai linksma grupė, "apsiginklavusi" šluotomis, kibirais, skudurais ir bendrai visokiais valymui reikalingais reikmenimis. Tai buvo "Volungės" choro komponentai. Atėjo sutvarkyt ir išvalyt salę, kur tą naktį turėjo įvykti vienas iš labiausiai komentuotų šokių, São Paulo lietuvių kolonijoj.

Visi, pasikeisdami, dirbo per visą dieną. Apie septintą valandą nakties, viskas buvo sutvarkyta ir visi nekantriai laukė to darbo rezultatų.

Nereikėjo ilgai laukti, kviestieji į šokių pradėjo rinktis ir šokiai kas kartą arėsi linksmesni. Visos muzikos juoselės buvo choro dalyvių įrekorduotos ir garso kontrolę tvarkė Paulius (Paulius Jurgilas).

Šokiai pasidarė tikrai linksmi, kada pradėjo groti polkas. Įvairiuose ratukuose visi kartu šoko polkas, pripildydami visą salę.

Atsirado daug naujų šokio žingsnių polkai šokti; muzikai sustojus visi prašydavo bis.

Šokių vakaras tikrai gerai pasisekė. Daug žmonių, kurie seniai nesimatė, dalyvavo šokiuose.

Lietuviškas jaunimas, susimaišęs su senesnio amžiaus lietuviais, šokdamas polką, parodė kad visi yra vienodi, nežiūrint amžiaus skirtumo.

Į šiuos šokius buvo pakviesti: estai, lenkai, vengrai ir ukrainiečiai. Visi jie turi panašius papročius į lietuvius. Šios grupės taip pat pradeda ruošti šokius, kuriais mano labiau pritraukti jaunimą. Maža lietuvių jaunimo grupė jau dalyvavo lenkų bei ukrainiečių suruoštuose šokiuose. Pasikeisdami idėjomis, galime viens kitam padėti.

Šokiai baigėsi be incidentų, gavome daug pagyrimų ir prašymų, neužmiršti jų pakviesti ant sekančių paruošimų.

Paskutiniai paliko salę vengrai, kurie nenustoję šoko visą laiką. Jiems, šokiai galėjo baigtis tik kitą dieną. Bet vistiek jie išėjo patenkinti šokiais ir sakydami kad rauginti agurkai buvo "velniškai

Naujų METŲ Sutikimą

VILA ZELINOJE – SESELIŲ SALĖJE

Rengia

ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖ

Šokiams gros "RENASCENÇA" orkestras

Šaltų Užkandžių Stalas ir Karšta kalakutų vakariene
PRADZIA 21 VAL. – PRAŠOME NESIVELINTI

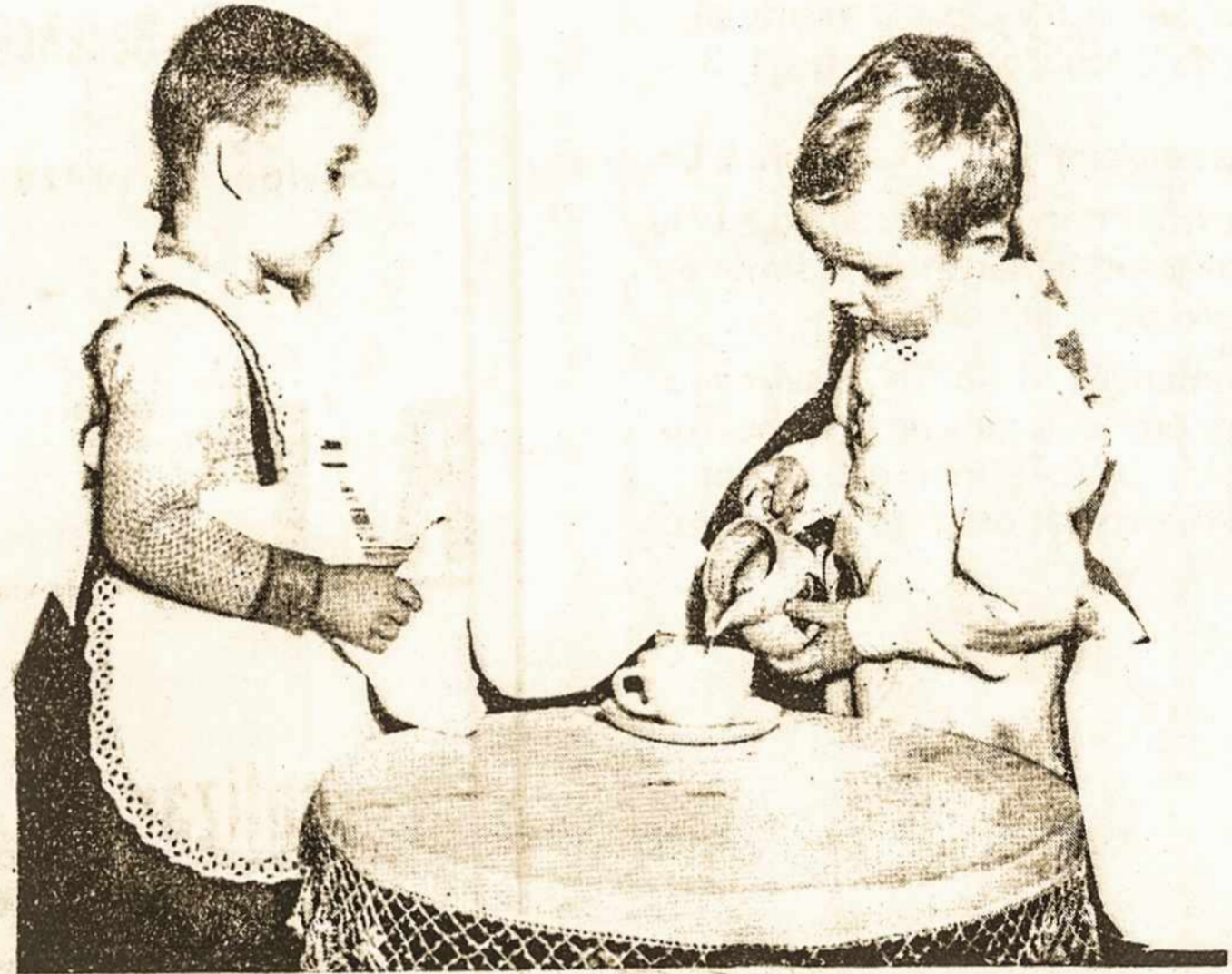
Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto.

Pakvietimų galima gauti klebonijose,

pas Petrą Šimonį, Angeliną ir Viktorą Tatarūnus, Joną Laurinavičių, Vincą Banį ir kitus platintojus.

* 1980

JAUNIMAS PATARNAUS NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO SVEČIAMS

geri".

Sekmadienį po pietų, grupė su kibirais ir šluotomis, grįžo valyt salės.

Šiuom, BLJS sveikina "Volungės" chorą, už taip gražiai suorganizuotą šokių vakarą ir dėkoja kunigams saleziečiams, už veltui užleistą salę ir priežiūrą jaunimo, jų iniciatyvoje.

PADĖKA

Širdingai dėkojame kun. J. ŠEŠKEVIČIUI ir ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENEI už suteiktą galimybę moterims praleisti Lituanikoj savaitę atostogų.

Angelika Trūbienė
Ona Masienė**J. BUTRIMAVIČIUS**

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVIŠKAI

SPAUDOS VAJUS

PAVIZDYS KITIEMS

Gerbiamas "M.L." skaitytojas. ZIGMAS ŠLEPETYS, užsimokėdamas už prenumeratą, dar paaukojo 5.000,00 kruzeirų mūsų laikraščio spaudos mašinai. P. Zigmą Šlepetys neturi nė jokių industrijų, nei komercinės įstaigos. Jis yra tik Hidrocervice firmos, aukštą vietą užimęs tarnautojas. Tokią gana stambią auką gali paaukoti tik tikrai susipratęs lietuvis. Tai pavyzdys kitiems geroms valios lietuviams.

Ta proga "M.L." Administracija nuoširdžiai dėkoja gerb. p. ZIGMUI ŠLEPEČIUI, už tokią stambią auką.

PATIKSLINIMAI

1. Pas p. Stasį KARALKEVIČIŲ kart siunčiami 5 ML egzemplioriai išplatinti. Užtat jo kaimynai gali pasinaudoti ir nusipirkti ML pas jį krautuvėję, Rua 12 de Outubro, 176 ne nr. 178 – Lapa.

Vienas egzempliorius kainuoja 8 Cr.

2. Aušros choras 22 gruodžio Kūčių neruoš ir jokių bendrų Kūčių šįmet Šv. Kazimiero parapijoje nebus.

3. Piemenėlių Mišios Šv. Kazimiero parapijoje bus laikomos ne 8-tą, bet 10 val. vakaro, o V. Zelinoje, nebe vidurnaktį, bet taip pat dešimtą val. vakaro.

ALFONSAS KUBLICKAS baigė aukštojo mokslo kursus ir gavo diplomą **IMPROV MARKETING e COMUNICAÇÃO**. Jis daug metų dirbo kaip profesionalus fotografas. Taip pat ilgą laiką dirbo propagandos (publicidade) srityje. Šiuo metu jis turi savo publicistikos įstaigą vardu **AGENCIA KUBLICK**. Dabar Alfonsas Kublickas bendradarbiauja "Mūsų Lietuvoje", skelbimų skyriuje, kaip šios srities specialistas. Ypatingai gražius skelbimus jis paruošė sekančiam mūsų laikraščio Kalėdiniam numeriui.

BAIGĖ GIMNAZIJA

Maristela Aldonia Žūtautaitė baigė gimnaziją – "colegial" kursą Šv. Mykolo Seselių kolegijoje V. Zelinoje. Diplomų formatūros įteikimo iškilmės buvo šeštadienį gruodžio 8 d. Seselių salėje. Diplomų įteikimas įvyko Mišių metu.

Maristelos kūmas buvo Kun. P. Rukšys. Abiturientė – sekmadienį laikė stojimo į universitetą egzaminus – vestibular. Ji norėtų studijuoti dietetiką.

Maristelė gražiai kalba lietuviškai, lankė lituanistinę mokyklą, dalyvauja "Volungės" chore, audžia juostas ir talkininkauja "Mūsų Lietuvos" susiatyme.

Per "Volungės" linksmavakarį buvo paminėtas Maristelos 17-asis gimtadienis.

Abiturientę ir ML-vos bendradarbę sveikiname ir linkime sėkmės.

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAI
SINKEVIČIUS PETRAS ir BRONĖ

Jiems iš ML Administracijos didi padėka.

Aliança Lituanica Brasileira

de Beneficência e Assistência Social

convida os prezados associados e amigos para o

REVEILLON

a realizar-se 31-12-79 às 21 horas

RESERVAS DE MESA

PELOS TELEFONES: 93-5470; 274-5146; 92-3309

Rua Lituania, 67 - Moóca